

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

VII. ÉVFOLYAM 7. SZÁM ÁRA 80 FILLÉR 1970. JÚLIUS

A párt X. kongresszusára készülünk

Fejlesszük a kritikai szellemet!

Pártunk Központi Bizottságának döntése alapján ez év végére összehívják az MSZMP X. Kongresszusát. A szokásos kongresszusi előkészületek során jelentős élénkülés várható a pártéletben. A párttagság és a vezető szervek értékelik majd többéves munkájukat és a választások friss erejével, megújító lendülettel látunk neki az újabb, bonyolultabb feladatoknak. Számos területen, mint a gazdasági fejlődés és társadalmi élet különböző területén jelentős eredményekről adhatnak számot. Van azonban egy terület, ahol úgy gondolom, hogy a legtöbb pártszervezetben kevés eredményt tudnak majd felsorakoztatni. Ez pedig a bírálat, önbírálat, általában a kritikai szellem fenntartásának kérdése. A IX. Kongresszus határozatának VI. fejezet 38-as pontja pedig nagyon világosan és határozottan jelölte meg a feladatokat e területen is.

„A pártban ébren kell tartani a kritikai szellemet. Fokozni kell a küzdelmet a gondolati restség, az önteltség ellen. Erősíteni kell — különösen a vezetőknél — a tettekben kifejezésre jutó készséget a jogos bírálat elfogadására, az önbírálatra. A párttagság véleménynyilvánítása és bírálat a párt egészséges belső életének elengedhetetlen feltétele.”

Eddig az idézet és azt hiszem, hogy akár a bírálat, akár az önbírálat gyakorlati megnyilvánulásait vizsgáljuk, nagyon negatív képet kapunk. A pártcsoporthoz érkezők, a taggyűléseken és más fórumokon csak elvéve mondunk és hallunk határozott, személyhez szóló bírálatot. Önbírálatot még kevésbé. Nem követünk el hibákat, nincs nálunk önteltség, nincsenek visszaélések, visszaágok?

Igaz „bírálatban” sem vesszük, hogy alig tud ma két ember találkozni úgy, hogy a harmadik mondat — az árak, bérek visszaágások kapcsán — ne fordulna a vezető, vezető szervek „bírálatára”. Egyik következtetésként levonhatjuk tehát, hogy nem ott és nem úgy bírálnak, ahogy kellene. Mi párttagok sem bírálnak úgy, ahogy azt pártunk törvényei előírják, illetve, ahogy annak értelme és hatása van, de áll ez más kollektívákra is. Pedig tudjuk, hogy az ún. „folyosó bírálatok” nem jutnak el a címzettig, az tovább folytatja helytelen munkáját, magatartását. Sőt gyakran egyre nagyobb önbizalommal, önteltséggel. A „ki-

fakadó mérge nem egyszer, elkeseredése pedig nő és sajnos nem ritka, hogy meghasonlanak, visszahúzódnak.

Az előzőeken kívül végtelenül sajnálatos az is, hogy ilyen körülmények között nemhogy a hibázók és visszaélők nem javítanak munkájukon, de a „kifakadó” állításai, feltevései nem nyernek tisztázást. Így azok akár igazak, akár nem, a végtelenségig eltúlozhatók a köztudatban és a tényleges eredményekről, jó dalukról terelik el a figyelmet és lehangoltságot szülnék.

A korábban említett „beszélgetések” témájából sorolok fel néhányat. A gyakorlatot tekintve kétségtelenül az árak és bérek szerepelnek első helyen. Az árak állandóan nőnek, jóval gyorsabban, mint az időnkénti béremelkedések, hangzik az egyik állítás. „Politikánk liberális, udvarolunk az értelmiségnek, teret engedünk a kispolgároknak, nem érvényesül a munkásosztály vezető szerepe, stb.” — hallani elég sokat. „Nincs egyetlen elbírálás vezető és beosztott esetében” sűrűn halljuk a következő témacsoporthoz, „a vezetőknél mindent szabad, szigorú felelősségre vonás csak a beosztottak felé van.” Szidjuk a bürokráciát, a protekcionizmust és még sok mindent.

Azzal kezdeném, illetve folytatnám, hogy még gondolatban sem akarom „elkenni” az előzőekben szereplő, valóban létező hiányosságokat, visszaéléseket, lazaságokat. Az ellenük való eredményes harcot azonban az akadályozza, hogy általánosítunk, összekeverjük a dolgokat, mindig csak más „portáján seprünk” és a felelősséget mindig csak fent keressük. De maradjunk az érintett néhány kérdésnél. A „bérek — árak” esetében joggal panaszkodunk és mérgeledünk, hogy a kereskedelem, az ipar burkoltan vagy nyíltan, de néhány év alatt úgy feltornászta az árakat, hogy a pártnak és kormányának éppen elég gondot jelent legalább mérésükkel a törekvéseket. Felelősek ezért az ipar és kereskedelem vezetői és az illetékes állami szervek, akik hagyták a folyamat kialakulását? Azt hiszem, hogy ezt a felelőséget senki nem tagadja. Egyet azonban nem felejtethetünk el. Azt, hogy az iparban és kereskedelemben is ott vannak a vezető és munkáskollektívák, ott vannak a párt- és tömegszervezetek, amelyek, ha elsősorban a „saját portájukon sepernek jól”, nem következhetnek

be az indokolatlan ármozgások. Másrészt az ún. beosztott munkavállalóknak is látni kell, hogy minden selejt, anyagpazarlás, „lógás” és érdemi munka nélkül felvett bér, ha akarjuk, ha nem, azért benne van az „árban”, termékeink árában, amit azután bosszankodva vesszünk meg egyre drágábban. Az is igaz, hogy bent van ebben az árban a rossz tervezés, a szervezetlen munka, a felesleges reprezentáció költsége is.

Ami politikánk „fellazítását” illeti. Az utóbbi időben több országos és megyei rendezvényen vettem részt. Személyes tapasztalatból mondhatom, pártunk vezetői, kormányunk vezetői tudásuk, munkájuk legjavát adják, hogy a szocializmus ügye minél eredményesebben haladjon előre.

Rendszerünkben nincsenek külön törvények vezetőik és beosztottak számára. Nincsenek születési előjogok. Ha képessége, munkája és rendszerünkhöz való szilárd hűsége folytán valaki vezető beosztásba kerül és a köz javára tevékenykedik, joggal részesül magasabb anyagi és erkölcsi elismerésben, mert gondjai, felelőssége és munkájának kihatása is nagyobb. Úgy gondolom, hogy a „bírálatok” nem is az ilyen vezetőket érik. Vannak viszont, akik csak részben felelnek meg a fenti követelményeknek, vagy ha munkájuk eredményes is a gazdaságosság kérdésében, de mint ember nem tud vagy nem akar beosztottjaival megfelelő viszonyba kerülni. Vannak természetesen olyanok is, akik teljesen alkalmatlanok.

Általánosítani tehát nem helyes és nem célszerű. Minden erővel támogassuk kiváló vezetőinket, mint ahogy a nem vezető beosztású kiváló dolgozóinkat is népszerűsítsük. Segítsük bírálatlalt, kezdeményezéssel, a kollektívák erejével a kevésbé kiforrott vezetőket és váltassuk le az alkalmatlanokat.

Pártunk IX. Kongresszusa nem ok nélkül húzta alá a kritikai szellem nélkülözhetetlenségét, nyilván a X. Kongresszus is azt teszi majd. A párttagság egészségesebb, bátrabb véleménynyilvánítása kedvezően fog hatni nemcsak a párt belüli tevékenységre, de egész közéletünkre. Közelgő pártkongresszusunkra ezért úgy készüljünk, hogy az elmúlt évek mérlegének megvonásával egy időben szabaduljunk meg az elnézés, a közömbösség és megalkuvás fékjétől is.

Tóth Béla

Mire képes az M-7-es?

Termásvíz Újpetrén

A savazó brigád

Az újpetrei termelőszövetkezetet a komoly eredményt elérték között emlegetik Baranyában. Szépen gondozott, jól termő földje, kiváló állatállománya, külföldi kereskedelmi kapcsolatai példaképpül szolgálhat sok tsz előtt. A tsz majorja az állandó változás képét mutatja, új istálló, ólak, műhelyek épülnek. De a fejlesztést akadályozta a vízhiány. Egy kis ástott kút nem tudta táplálni a hidrogénbust. Fúrt kút kellett tehát! A MÉV Kutató Mélyfúró Üzemének szakemberei az eddigi kutatási eredmények birtokában nyugodtan mondhatták, hogy minden lehetőség megvan a sikeres vízfúrásához. Megkötötték tehát a szerződést a kút lemélyítésére.

Az M-7 berendezés kabala!

A Mátyásfalva sikeres vízfúrás után ismét az M-7-es berendezés került a választás. Gyorsan haladt a fúró a puhább fedőrétegekben, de a vizet nem itt várták, 350 m mélységben végre kemény kőzetet ért a fúrókorona.

Mészki! Ezt várta már mindenki. De az örömben bizony öröm is vegyült, a mészki repedései bizony szűkek voltak. Persze azért amikor a fúrólyukból megszökött a fúróiszap egy része, mindenki megkönnyebbült, hiszen ahol az izzap fúrás közben elmegy, ott a lyuk kitisztítása után víznek kell beáramlania. A fúrás befejezése után mindenki kíváncsian várta a geofizikai vizsgálatok eredményeit, mert hiszen a kőzetmagok vizsgálata mellett ezek adnak képet a víznyeres lehetőségeiről. Az eredmény nem

volt valami biztató, de a legjobbnak látszó szakaszok szűrőzése után megindult a hidrogeológiai vizsgálat, a próba kompresszorozás.

Azt mondják, hogy évés közben jön meg az étvágy, s ez igaz is. Közel 300 liter vizet sikerült kompresszorozni percenként, a tsz eredeti igénye 180 l/perc volt. De a hőmérséklet 37 C°! A minőség megfelelő! Még több víz kellene! Hiszen ez jó hajtatóhöz fűtésre, strandfürdőre és lehűtve ivásra is. Igen ám, de akárhogy kompresszorozták, nem jött több. A vízszint pedig hatalmas méretekben süllyedt, az eredeti alatt már mintegy 30 m-re. Mit lehet itt tenni?

Savazni kell!

Ismert, de Magyarországon igen ritkán alkalmazott módszer a mélyfúrt vizűkútak savazása. A sósav oldja a mészkövet, s a kitágult repedések megnövekedett vízmennyiséget vezetnek a kútba. A Kutató Mélyfúró Üzem már végzett ilyen munkát, igaz, hogy viszonylag kis méretekben, Orfűn az üdülőttelep vízellátása céljából, s a vízhozam ezután többszörösére nőtt.

Újpetrén is, a számítások szerint, mintegy 600-700 l/p vízhozam elégitett volna ki a megnövekedett igényeket. Nincs más hátra: savazni kell!

A kőzetek laboratóriumi vizsgálata biztató eredményeket hozott. Az anyag 99%-a sósavban jól oldódott. A Kutató Mélyfúró Üzem szakemberei kidolgozták a technológiát, amely szerint 12 köbméter sósavat kell a fúrásba beprélni. A

nagy nap 1970. május 27-én következett be. A fúrók igen nehéz munkát végeztek, gumiruhában, gázálcban végezték a sav kiöntését és bevezetését. Mindenkiről folyt már az izzadság, amikor végre sor kerülhetett a 12 köbméter sav besajtolására. Felbőgött a motor, s a nyomásmérők 25-30 atmoszféra körül mozogtak, a lyuk megnyelte, nyelte a savat. Két óra pihenés után végre megindulhatott a savmaradékának kitermelése a lyukból. S ahogyan lecsökkent a lyukban a víznívó, egyszer csak óriási nyomással kitört a vörös-sárga sűrű iszapos, gázzal kevert savmaradék. Széttépett kötelet, tömlőt óriási erejével. Végül is azonban hősies helytállással sikerült lefogozni az ide-oda csapkodó tömlőt, s negyedóra elmúltával megállt a kitörés. Újra beindultak a kompresszorok, s a víz egyre tisztább lett.

Boldogság és öröm!

A mennyiség pedig 1000 liter percnként! A víznívó is csak 2 métert süllyedt ezalatt a hőmérséklet 39,5 C°! Nem várt, ragyogó eredmény. A fúrók, a műszakiak arcán boldog öröm ragyogott. S a tsz vezetői sem búslakodtak! Már számoltatták, mi és hová épül, már számoltatták a befolyó jövedelmet.

Sikerült a kísérlet, olyan, amelyet ritkán alkalmaznak Magyarországon, s amellyel tovább öregbítették a Kutató Mélyfúró Üzem kollektívájának szakmai jó hírét.

K. L.

Fokozott felelősséggel az üzem összmunkájáért

Beszélgetés Dr. Tisza István főmérnökkel

A II. sz. Bányászati és Kohászati Minisztérium által megkezdett M-7-es vizűkútak építésének tervét. Az üzemben nincsenek „nagy ugrások”, hanem az állandó tervteljesítés, a teljesítmények folyamatos növekedése a jellemző. Hogy sikerült ezt elérni? — erre kértünk választ dr. Tisza István főmérnöktől.

— Hosszú volt az út ideig. Legelőször létre kellett hoznunk olyan feltárási és előkészítési csapatokat, amelyek biztosították a fejtéshez szükséges feltárt, ill. előkészít-

tett ércmennyiséget. Ezek a vágathajtó csapatok ma már állandóak és összekovacsoltak, az előkészítést értünk el, valamint csökkentettük a kirobantott biztosító elemek mennyiségét.

— Megszerveztük és biztosítottuk a folyamatos anyagellátást. Gyakorlatilag megszűnt a régen krónikus üreshiány és jónak mondható a fa és egyéb anyagellátás.

— Az új FMG és RKG típusú gyutacs-kombináció lehetővé tette az új robbantási technológia ki-

dolgozását. Emelkedett a robbantás hatásfoka, a fogásmélység, ill. fajlagos fúrólyuk csökkentést értünk el, valamint csökkentettük a kirobantott biztosító elemek mennyiségét. Hangsúlyoznom kell azonban, ezek az eredmények nem egyik napról a másikra születtek, hanem folyamatos következetes munka gyümölcsei, amelyben az üzem teljes kollektívája résztvevett.

(Folyt. a 3. oldalon.)

Az ifjúság helye a társadalomban

Az MSZMP KB-a február 18-19-én megtárgyalta az ifjúság nevelésével összefüggő kérdéseket. A bizottság állásfoglalása következetesen végig viszi azt a gondolatot, hogy az ifjúság nevelése társadalmi ügy és ebben a munkában konkrét követelményeket kell támasztani, a szocializmus minden állami és társadalmi intézményével szemben.

A mai ifjúság már olyan korban nő fel, amikor eldőlt a hatalomért folytatott harc, kijavította pártunk a személyi kultusz okozta torzulásokat, a fiatalok saját szemükkel nézik — és kritikusan — az épülő szocializmus múltját és jelenét.

Az ifjúság társadalmi politikai szerepével kapcsolatban felvetődő kérdések többféle módon fogalmazódtak meg a közvéleményben. Az egyik nézet szerint gondjaink forrása a nemzedéki ellentéték elkerülhetetlen kiéleződése.

A korcsoportok között meglévő különbséget üzemünknek sem lehet eltagadni. Idősebb korosztályok előszeretettel hangoztatják saját ifjúságukat, célratörő, harcoss lelkességüket. Ilyenkor figyelmen kívül hagyják azt a tény, hogy társadalmunk fejlődése egyre erőteljesebb, nincs szükség hőstettek, nehezen értik meg — vagy egyenesen talán nem is akarják — hogy fiataljainkat alapvetően más problémák és megoldatlan feladatok foglalkoztatják. Nincs már szükség arra, hogy bizonyítsuk, hogy ez az út, amelyet pártunk képvisel, az egyedüli helyes út, amit követni kell. Nem kell harcolni a munkásosztály hatalmáért, az meg van alapozva.

Üzemünk fiataljainak sem ezek a problémák foglalkoztatják. Követelik — sokszor talán türelmetlenül — helyüket, (hogy ez jogos, ezt többségük nap-nap után bizonyítja), bizonyítják, hogy egyenlő félként kezelendők a munkában, vagy az irányításban, társadalmi és politikai vitákban az idősebb generációval.

Ez az, aminek megértésére kell találnia, megértésre a türelmetlenségnek, mert hisz ez az ifjúság életkori sajátosságaiból adódik, és semmi esetre sem káros, ha ezt a türelmetlenséget megfelelően gyümölcsöztetik, lehetőséget adnak fiataljaink kibontakozására. Üzemünk vonatkozásában esetenként fellelhető a szakmai féltékenység, a „kinai fal” felfogás, egyes idősebb szakik nem, vagy csak igen kis mértékben adják át tapasztalataikat fiataljainknak.

Ugyanez elmondható esetenként fordítva is, egyes fiatalok lealacsonyítóan érzik, ha tanácsot kell kérniük.

Ezek azok, amin feltétlenül változtatni kell az egyén, de a társadalom, szűkebb körben üzemünk érdekében is.

Az ifjúság megítélésénél törekvéseinek megítélésé-

ben figyelembe kell venni a marxista-leninista ifjúságpolitika néhány alapvető tételét, amely elismeri az ifjúság specifikumait és ezekre nagy figyelemmel van az ifjúságpolitika kialakításánál. Elutasít minden olyan nézetet, amely az ifjúságot, mint önálló társadalmi osztályt, fogja fel. Az ifjúság társadalmi törekvéseinek vizsgálatánál abból a lenini útmutatásból indul ki, hogy minden ifjú nemzedék más körülmények között találkozik a szocializmus eszméivel, mint apái. Az ifjúság is a társadalom elválaszthatatlan része, ezért megítélésében az az alapvető, hogyan él, tanul és dolgozik, miként teljesíti kötelességeit, hogyan készül a jövőre. Ilyen vizsgálat alá vetve üzemünk ifjúságát, megállapítható, hogy többségük becsületesen dolgozik, teljesíti kötelességét. Az ifjúság megítélésében továbbra is figyelembe kell venni az egyes rétegek ma még egymástól jelentősen eltérő életmódját, politikai, kulturális színvonalát, a városi és falusi környezet tradícióit.

Üzemünk fiataljainak 80 százaléka fizikai dolgozó, életkori sajátosságait tekintve az átlag életkor kb. 24-25 év. Meg kell említenünk azt a tényt is, hogy többségük már családos, vagy a családalapítás előtt áll. Ezek a tények egyértelműen és természetesen irányt szabnak megítélésükben. A munkásfiatalok képezik a magyar ifjúság legnagyobb és legjelentősebb rétegét. Az ifjúság munkásokkal a tulajdonviszonyok alapján kialakult alapvető vonások kapcsolják a munkásosztály egészéhez. Üzemünk ifjúságát mintegy 350 fő képviseli, a KISZ szervezet szervezetsége a számadatokat tekintve mintegy 50-60 százalékos.

Fiataljaink egy része közönyös a társadalmi élet eseményei iránt, nem érzik a politikai és társadalmi munka fontosságát, elfogadják a szocialista építést, azonban a gazdasági munkán kívül többet ennek érdekében nem tesznek. Ifjúságunk alapvető érdeke, hogy állandó munkahelyet biztosítson magának, de ugyanakkor ennek megteremté-

se után természetes követelménye, hogy megfelelő anyagi, szociális és erkölcsi megbecsülésben részesüljön.

Természetes követelmény az üzem gazdasági vezetése részéről, hogy jól képzett tőzsgárdát neveljen ki. De ennek alapvető feltétele a szakmai továbbképzés lehetőségeinek, eszközeinek biztosítása, valamint biztosítani kell a fiataloknak a szabadidő hasznos eltöltését különböző kulturális és sportlétesítmények létrehozásával. Ezek azok a tényezők, amelyek befolyásolják az üzemi fluktuációt, az üzemi légkört, de a közhangulaton keresztül a munka termelékenységét is.

A párt megerősítette azt az álláspontot, hogy a KISZ a magyar ifjúság egyetlen politikai tömegszervezete, egyúttal leszögezte azt is, hogy támogat minden olyan kezdeményezést, amely szélesíti az ifjúság szocialista nevelésének bázisát.

Úgy véljük, hogy az ifjúság körében végzendő hatékonyabb munkának meg kell teremteni az anyagi, technikai feltételeit is. A határozat végrehajtása tehát nem lehet kampány feladat, hosszú időre megszabja a fiatal nemzedékek körében végzendő teendőket. Nem kétséges, hogy a KB állásfoglalása sokat fog segíteni az ifjúság szocialista nevelésében, életkörülményeinek, helyzetének alakításában, a KISZ munkájának fejlesztésében.

A határozat helyi jellegű megoldásában minden gazdasági és társadalmi szervnek rész kell vennie.

Hágen Ádám
Szolgáltató Üzem

A szerkesztőség megjegyzése: A cikket vitaindításnak szánjuk. Következő számunkban kívánunk foglalkozni a cikk egyes állításaival, amihez szívesen vesszük olvasóink véleményét. Irásait július 15-ig kérjük szerkesztőségünkhez beküldeni.

Akikre büszkék vagyunk

A II. üzem vezetősége örömmel olvasta a mellékelt levelet, amelyek ismét arról adnak hírt, hogy dolgozóink nem csak üzemi munkahelyükön telje-

sítik kötelességüket, hanem katonai szolgálatuk ill. továbbképzésük ideje alatt is példamutatóan helytállnak. Köszönjük nekik, hogy

ezzel is öregbítették üzemünk jó hírét és ezúton is kívánunk nekik további jó munkát, erőt, egészséget.

N. S.

Tisztelt Elvtársak!

Örömmel értesítjük Önöket arról, hogy Ötvös István honvéd, aki vállalatuktól vonult be katonai szolgálatra, elérte a Magyar Néphadsereg kétszeres Kiváló Katonája megtisztelő címet.

E címmel méltóképpen bizonyította, hogy becsületesen készül a haza fegyveres védelmére.

Elvtársi üdvözléssel:

Fodor Mihály
alezredes

MÉV II. Üzem
vezetősége.

Tisztelettel értesítem, hogy dr. Tóth Ferenc t. hdgy. 1970. május hóban 10 napos továbbképzésen vett részt. Nevezett a továbbképzés idején átlagon felüli szorgalommal vett részt, munkájával hozzájárult az alakulat kiképzési fokának emeléséhez. Munkája elismerésül a parancsnokság dicséretben részesítette.

Gróf Ferenc
alezredes

Huszonöt éves az MSZBT megyei szervezete

Kitüntették a legjobb aktivistákat

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság június 15-én ünnepi ülés keretében emlékezett meg a 25 éves évfordulóról.

Az ünnepi ülésen résztvett a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság első elnöke, dr. Boros István és titkára, Szigeti Pál, az országos elnökség részéről Drucker Tibor elvtárs.

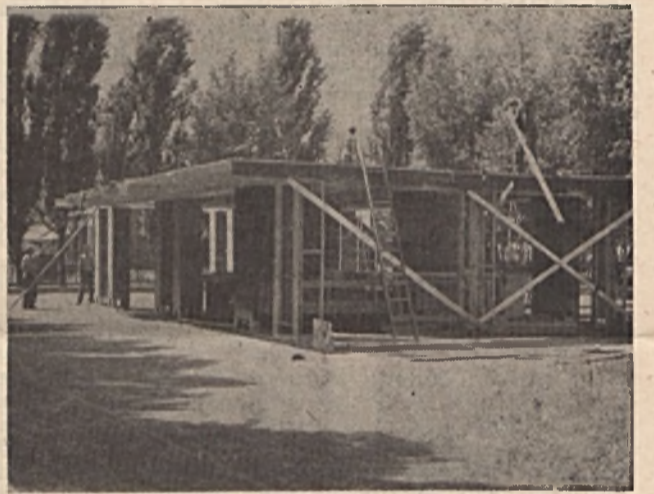
A megnyitó után Selymes Ferenc, az MSZBT elnöke ünnepi beszédében ismertette a mozgalom eddig végzett eredményes munkáját, a két nép barátságának elmélyítése érdekében.

A megemlékezés után az ÉDÜ kollektívája Emlékplakettet kapott, amit Bimbó József elvtárs vett át.

A vállalatunknál — a 25 éves évforduló alkalmával aranykoszorús jelvényt kapott: — Kovács István PB titkár, Tóka Jenő igazgató, Rác Gyula SZB titkár, Hangos Lajos főoszt. vez., Bogár István oszt. vez. és Rumpel Mihály műszaki titkár.

Az ülésen felolvasták F. Tytov elvtárs budapesti nagykövetnek üdvözlő levelét és további eredményes munkát kívántak a barátság elmélyítése és a béke biztosítása terén.

Veres Erzsébet

Július 3-án nyílik a Pécsi Ipari Vásár, melyen vállalatunktól is több terméket láthat az érdeklődő közönség.

FOLYÓIRATSZEMLE

NEMZETKÖZI SZEMLE júniusi száma több cikkkel foglalkozik az indokinal háborúval, a kambodzsai agresszióval.

Nagyon érdekes írás foglalkozik a stratégiai fegyverekről szóló vitákról az USA-ban. A jelenkori ellenforradalom eszméinek anatómiája című írás harmadik, befejező része a szocialista országokon belüli politikai „pluralizmus” kapcsolatos imperialista taktikai és propagandisztikus koncepciókat elemzi, majd felvázolja az imperialisták csehszlovákiai kudarcra utáni törekvéseket.

PÁRTELET júniusi száma fontos párthatározatok végrehajtásának időszaki kérdéseivel foglalkozik. Ribánszki R., a KISZ kommunista, ifjúsági és tömegszervezeti jellegének összefüggését, a KISZ politikai jellegének erősítésével kapcsolatos teendőket elemzi írásában.

A folyóirat e számában megkezdte a Párt X. Kongresszusa előkészítésével kapcsolatos írásközlést. Házy B., a KB osztályvezető helyettesre a szerkesztőség kérdéseire adott válaszában többek között feleletet ad arra: milyen feladatok hárulnak ebben az időszakban az alapszervezetekre és a csúciszervezetekre. Foglalkozik a beszámoló elkészítésének módszereivel, a kongresszusi irányelvek és a szervezeti szabályzat tervezetének közeljövőben sorra kerülő vitájával. Elemenzi hogy milyen követelményeket szükséges szem előtt tartani, a titkárok és vezetőségi tagok megválasztásánál, milyen változások lesznek a választás, illetve a szavazás módjában. A párt alapszervezeteknek a taggyűlési beszámoló elkészítéséhez nyújt segítséget Rákos Imre cikke is, mely a legfontosabb általános szempontokat, az elkészítéshez helyileg rendelkezésre álló forrásokat, s a pártbizottságtól kérhető segítség módját fejtegeti.

A júniusi számban olvashatunk még a kollektív szerződések módosításának tanulásaival, a televízió műsorpolitikájának értékelésével, a kommunista és munkáspártok 1969. évi moszkvai tanácskozása óta a nemzetközi munkásmozgalom helyzetében végbement változások elemzésével foglalkozó írásokat is.

E-K. G.

Gábor Mihály

Jól sikerült ez a nap...

Egy kellemes vasárnap Abaligetén

A II. sz. Bányászati és Juvencsági Munkaverseny második helyezettjeként 25 000,- Ft pénzzal jutalmában részesült. Az üzem vezetése és a társadalmi, politikai szervek megemlékeztek abban, hogy ezt az összeget az üzem valamennyi dolgozója között kell szétosztani. Így született meg egy egész napos abaligeti kirándulás terve. Az anyagiakba „besegített” az üzemi szakszervezeti bizottság is, így lehetővé vált, hogy a személyenkénti 10,- Ft hozzájárulás mellett dolgozóinkat és családtagjainkat külön autóbuszokon oda- és visszaszállíthattuk, valamint izletes ebédet, sört és gazdag programot biztosíthattunk.

Reggel 7 és 9 óra között indult a 700 főnél nagyobb létszámú kirándulócsoporthoz. Rövid utazás után megérkeztünk a napfényben csillogó tó partjára. Szinte hihetetlen,

de a bakonyiak 700 fős csoportja no meg a többi kirándulók, együtt sem tették zsúfolttá a környéket.

A rendezőbizottság ügyel, mert egész nap csodálatosan szép, meleg idő volt. Nem csoda, hogy a buszok megérkezése után pár perccel már fürdőzők csapkodták a vizet.

A gazdag program elsősorban a gyermekeknek, de a felnőtteknek is jó mulatságot kínált. Volt staféta jellegű csónakverseny, ahol kis színes zászlóért kellett kiharogni a partra, majd vissza a csónakba. Öröm volt nézni, ahogy többszörös családanyák vagy apák a lelkesedés tüzeiben égve, a vízbe pottyantak. Néhány csónak összeült, többet, minden majdnem felborultak, de mindenesetre nagyszerű verseny volt. A győztes csapat igazán meg-

érdemelt jutalma egy nagy torta volt.

A labdarúgó pálya izgalmas „elhomályosították” a mexikói világbajnokságot. Kövérek és soványak, öregek és fiatalok, nők és öntelenek mérték össze futballtudásukat. Recesentek a szipcsontok és dagadtak a nagy-lábujjuk. Felejthetetlen volt.

A gyerekek légpuskával célba löttek, karikat dobáltak, zsákbán futottak, lepényt ettek. Minden győzelem jutalma csokoládé volt. A legnagyobb sikert természetesen a lepényevés aratta. Hihetetlen, hogy néhány perc leforgása alatt mennyire összekenték magukat lekvárral a gyerekek. Mindenki jól szórakozott, még azok a nézők is, akik a verseny hevében szintén kaptak néhány adagot a lekvárból.

Külön szólnunk kell a gyárvasári iskola úttörő zene-

Kiváló eredmények, két fájó pont Bepillantás az ÉDÜ vegyi üzemegységének életébe

Eppen a reggeli „raportra” érkeztem. A napi termelésrel kapcsolatos problémák, feladatok vannak terítéken. Utasítások, kisebb viták, aztán az üzemegység vezető „elvágja a gordiuszi csomót”.

A tanácskozás után beszélgettünk Bojtor Józseffel a vegyi üzemegység vezetőjével a vegyi üzemegység feladatairól, problémáiról, gazdasági és társadalmi életéről. Bojtor József a feltett kérdésekre így válaszolt:

Két alapvető tény

— A mi üzemegységünknek — ahol mintegy 200 fő dolgozik az a feladata, hogy kellő finomságúra örlött uránércből vegyi anyagok hozzáadásával megfelelő dúsítványt állítson elő. Természetesen ez egy igen átfogó meghatározás, mert részleteit tekintve munkánk igen sokrétű.

— Munkavégzésünk során többek között két alapvető lénnyel kell számolnunk. Az egyik a megfelelő mennyiségű és minőségű fémkihozatal, a másik az, hogy dúsítást minél olcsóbban végezzük.

— Ilyen gondolatok felvetése után ésszerű ha arról is beszélünk, milyen módon szeretnénk elképzeléseinket a területen megvalósítani. Vegyük először a fémkihozatal javítására vonatkozó konkrét lépéseket. A téli időszakban eddig rendkívül komoly problémát okozott számunkra, hogy az időjárás, jobban mondva a hőmérséklet komoly befolyásoló hatással volt üzemi technológiánkra. E probléma megoldására kidolgoztuk az új technológiai eljárást, mellyel a finomszemcsés anyag kilúgozást hőkorkát a durvább szemcsés anyag kilúgozást hőkorkával azonos szintre hozzuk. A probléma megoldása így első ránézésre egyszerűnek hat, de a gyakorlatban ez merőben más képet mutat. Reméljük a következő télen lényegesen jobb körülmények lesznek e téren.

— Technológiailag — a fémvesztéséget érintően — másik igen lényeges problémánk a mélyszintű ércet megfelelő kilúgozása, vagyis azokból a megfelelő fémkihozatal biztosítása. Új eljárásunk szerint a tartózkodási időt többszöröse nőveljük, s ezáltal a jobb fémkinyerést biztosíthatjuk.

— Ezen kívül sok technológiai ésszerűsítésről és változtatásról beszélhetünk, melyeket az elmúlt időszakban hajtottunk végre. Talán furcsán hangzik ezután ha azt mondom, hogy a jövőben a technológia nagyfokú stabilizálására törekedünk, s a változtatások számát a minimumra csökkentjük. Számadatok bizonyítják, hogy a stabilizálás a jelenlegi technológiai szinten gazdaságos. Csak így tudunk bázismutatók alapján, azok hasznosításával megfelelő tervteljesítést biztosítani. Nem megállás ez a fejlődésben, gazdaságos, ésszerű változtatásokat a jövőben is eszközölünk, csupán az képezi majd a megfontolást tárgyát, hogy milyen időszakokban célszerű e változtatások végrehajtása.

— Igen fontos, hogy a társüzemegységekkel — munkánk jó végrehajtása érdekében is — megfelelő kapcsolatunk legyen. A törő-öröl üzemegységgel — ahonnan a megfelelő finomságúra örlött ércet kapjuk — kapcsolataink igen jók. Kölcsönösen tájékoztatjuk egymást kisebb nagyobb problémáinkról. Sajnos, nem ilyen egyértelmű a gépészeti üzemegységgel való kooperációnk. Különösen az épületkarbantartó csoportnak kell ott javítania a munkánkat, a jobb technológiai feltételek mindenképpen kihatással vannak a termelésre s ebben az épületkarbantartónak igen fontos és gyorsan elvégzendő feladatai vannak. Ugyanez a helyzet a felújítási és javítási munkáknál, melyek gépészeti vonatkozásúak. Több esetben csak felől-harmadából elvégzett munkát kell átvennünk — a sürgősség miatt — s ez azt szüli, hogy utána üzemegységünk megfelelő szakiparosainak még igen sok munkát kell sokszor feleslegesen elvégezni.

Szívkön viselik a feladatokat

Beszélgetésünkön Keresztes Kálmán elvtárs, az üzemegység párttitkára és Szalisznyó Sándor SZB titkár elvtárs is résztvett. Olyan társadalmi vezetők, akik a funkciókból eredő feladatokat szívükön viselik és a termeléssel, technológiai problémákkal kapcsolatban is hatásos segítséget nyújtanak az üzemegység és az üzemrészek vezetőinek. — A tavalyi év vége óta valahogy lelkesebb a pártmunka — mondja Keresztes

elvtárs. — Ennek két lényeges oka van. Az egyik a jubileumi, illetve felszabadulási időszak rendkívül hatásos és pozitív hangulata volt. A másik, hogy vezetőségünkben két új tag tevékenykedik, s az ő lelkiismeretes munkájuk szervezeti életünkön is meglátszik. Hadd említsem meg név szerint is őket: Mohai Miklós és Lelkes István elvtárs kiváló szervező és igen jó pártmunkás. Még csak annyit: a kongresszusi munkakapcsolatban tevékenykedő vállalatunk 1,5 millió forintot takar.

Szanyisznó elvtárs a szakszervezeti munkára fordította a szót.

— Üzemegységeken belül rendkívül tevékeny szakszervezeti élet folyik. Két fő kivételével minden dolgozó szakszervezeti tag. 21 szocialista brigádunk van. E 21 brigádban dolgozónk létszámának 95 százaléka vesz részt a szocialista közösségi életben. Nem akarok tovább dicsőkedni, de el kell mondanom azt is, hogy dolgozóink — talán éppen e nagyfokú szervezethez fűződő lelkes hozzáállásuknak köszönhetően — igen tájékozottak a termelést érintő problémákról. Ennek következménye, hogy sok jó javaslatot, vállalatot kapunk tőlük. — Mozgóbérézésünknel arra törekedtünk, hogy az elosztás az üzem termelésének függvényében és demokrátiikus úton történjen. Ösztönzési rendszerünknel figyelembe vettük, hogy lugzó üzemre üzemrészt — megfelelő tüllesztés esetén több, illetve a tervteljesítés elmaradása esetén kevesebb mozgóbért kapjon.

Fájó pontok

Beszélgetésünk folyamán természetesen előkerültek a fájó pontok is. Az üzemegység dolgozóinak régi elképzelése a kéthetenkénti szabadszombat bevezetését váltott műszakban is. Az üzemvezetéstől olyan választ kaptak, hogy az üzemi javaslatot a központ vizsgálja, de több, mint egy hónap ota nem döntöttek ebben a kérdésben. Az üzemegység vezetői úgy érzik, hogy a jelenlegi termelési szunnappokkal lényegesen nagyobb az üzem ráfizetése, mint a szabad szombatokkal lenne, nem is beszélve arról, az erkölcsi hatásról, melyet a dolgozók körében a szabadszombati napok bevezetése kiváltana. Topban azért hagytak el a III-as üzemegységet, mert máshol a szabadszombatot biztosítják.

Több dolgozó kifogásolja, hogy nincsenek megfelelő bérarányok a műszakos és nem műszakos munkások között. Aránytalanságot látnak most üzemegységek szakmunkásai béréit tekintve. Jelenleg 103 fős műszakos kollektívára vetítve 12 fős létszámú elvtárs van, mely bizony nehéz probléma elé állítja ezt a lelkes kollektívát.

3 szocialista brigádvezető

Találkoztam három szocialista brigádvezetővel, akik az üzemegység legjobb brigádjait vezetik. Barna József a „Zippervnovszky”, Hanák István a „Kossuth”, Balázs László a „Zrínyi” szocialista brigád vezetője. Onálló vállalkásai és kezdeményező készségük valamennyi szocialista brigád előtt példamutatóan áll. Itt csak néhány gazdasági vállalatot szeretnék említeni, melyből egyértelműen kitűnik, valóban szocialista emberhez méltó módon igyekeznek megállni helyüket a termelésben is.

A „Zippervnovszky” brigád vállalata, hogy az igen magas költséggel javítható mérszkontinereket folyamatosan feljavítják, részben társadalmi munkával. Így kontinereknél 5-6 ezer forintot takarítanak meg. Ebben az évben már 20 db kontinert kijavítottak. A „Kossuth” szocialista brigád a kúposzítákon keresztül és fatörmelékkel elmozdított nagy részét nyerik vissza vállalatukból fakadó munkavégzéssel.

Igen jelentős és más üzemekben is megszívlelő vállalat tettek a III. üzemegységben dolgozó szocialista brigád

dok. Brigádon belül igyekeznek elsajátítani valamennyi őket érintő szakmunkát, s így általános „szakértőkké” válnak, hogy egy-egy hiányzás esetén a rájuk bízott feladatokat maradéktalanul végre tudják hajtani. Ezt a gondolatot kiterjesztették egyes brigádok egymás között is és ha szükséges, a kölcsönös segítségnyújtás nem marad el. Sok szép és jól le lehetne még említeni a vegyi üzemegységről. Sok problémát vetne fel színtre az ott dolgozókkal való beszélgetés. Az üzemvezetés segíti őket, de ha a fentebb említett szabadszombati és bérproblémában megoldás születne, mindnyájan nagyobb megelégedéssel, még szívesebben végeznék munkájukat.

Pálos János

Fokozott felelősséggel az üzem összmunkájáért

(Folyt. az 1. oldalról)

A munkaversenyek mennyiben segítettek elő a tervteljesítést, illetve a teljesítmény-növekedést?

— A szocialista munkaversenyeknek mindig nagy jelentőséget tulajdonítottunk. De rájöttünk, hogy versenyszervezésünk nem a legjobb. Ugyanis általában hosszú távú versenyeket szerveztünk — ez pedig a lelkesedés és a nagyobb erőfeszítés rovására ment — valamint a versenyszabályok alapján általában csak a nagy és jó csapatok voltak versenyképesek. Most másképpen csináljuk. Rövid távú — egy-két hónapos — munkaversenyeket hirdetünk meg. Így a cél közelebb és jól látható, hogy mit kell tennünk elérés érdekében. Azonkívül a versenykiírás csapatokra bontjuk s a következő hónapokban várható munkahelyi körülmény alapján szabjuk meg a követelményeket. A szocialista munkaversenynek ez a módja jól bevált és meg-honosodott üzemünkben.

Ne feledkezünk meg az anyagiakról sem! A kifizet-hető bérek hogyan befolyásolták a teljesítmény növekedéseket?

— Nagyon jól. Az új vállalati szabályzat értelmében, teljesítménynövekedés esetén kifizethetjük a munkáért járó teljes bért. Megszűntek a szakmányaikadasi gondjaink — aki jóval többet dolgozik, jóval több pénzt kap.

Mit mutatnak 1970. első 5 hónapjának göngyöltött üzemi adatai?

— A számok nagyon kedvező képet mutatnak, mint a kimutatáson látható, egyedül az önköltség teljesítése okoz problémát. Nyersérc termelés 102,9, fém 106,7, 101,0, 115,7, bányafúrás 98,3, fejtési teljesítmény 106,1, vágatteljesítmény 110,7 százalék.

Milyen további feladatok és problémák állnak az üzem előtt?

— Talán a problémával kezdeném. Létszámhiányunk van, de még ezen belül is súlyosabb a kiesett műszakszám helyeze-

Korszerű földtani kutatási módszerek és műszerek alkalmazása a MÉV Kutató- Mélyfúró Üzemében

(I. rész)

A MÉV fennállása óta a földtani kutatás a vállalat tevékenységének szerves részét képezi és jelentősége az elmúlt 17 év alatt nem csökkent, sőt különösen a legutóbbi néhány évben rendkívül megnőtt és egyre jobban illeszkedik a hasonló jellegű országos földtani kutatásokhoz. Ezen tevékenység alapvető célja volt és maradt továbbra is az országos nyersanyagbázis kiterjesztésére és a már ismert előfordulások részleteinek megbízhatóbb meghatározására irányuló törekvésekben való részvétel. (Az 1967. évvégi állapotnak megfelelően az Ércbányász 1967. decemberi számában Korszerű módszerek és eszközök alkalmazása a hazai hasadóanyag-kutatásban című cikket közölte).

A MÉV saját földtani kutatási programjának megvalósítása során fokozatosan építette ki kapcsolatait a Központi Földtani Hivatallal, a Magyar Állami Földtani Intézet, a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, az Országos Érc- és Asványbányászati Vállalattal, a Bauxitkutató Vállalattal, az Országos Köőraj és Gézipari Trószttal, az Országos Földtani Kutató Furó Vállalattal, az Országos Vizkutató és Furó Vállalattal, az Eötvös Loránd Tudományegyetem földtani, geofizikai, geokémiai Tanszékeivel, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Földtani és Geofizikai Tanszékeivel, és újabban a GEO-MINCO Rt-vel.

A Kutató-Mélyfúró Üzemben készült és ezen szerveknek megküldött jelentések színvonaláról a MÉV már eddig is számos elismerést kapott. Ezen túlmenően a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségében tömörült különböző Tudományos Egyesületek által rendezett hazai és nemzetközi rendezvényeken szakembereink évről-évre beszámolókat készítettek és magas szakmai színvonalon folyó eredményes munkájukról (többször kiemelkedő társulati szervező munkát is végeztek). Ezekről a nyersanyagkutatásnak szinte valamennyi területére kiterjedő szakmai tudományos beszámolókról számos hazai és külföldi publikáció is megjelent.

te. A tervezettnél lényegesen több a betegünk, amit főként a szeszélyes időjárásnak köszönhetünk, valamint a fizetett szabadságon lévők száma.

Ezt a hiányt csak teljesítmény növekedéssel tudjuk ellensúlyozni, de a múlt évi ragyogó teljesítmények után az üzem nem képes nagy ugrásra. Feladatunk, a teljesítmények lassabb, de következetes növelése.

— A másik terület, ahol szeretnénk előrelépni, a minőségjavítás. Ennek érdekében intézkedéseket tettünk és áttértünk a m²/m³ alapján történő premizálásra. További feladatunk pedig az önköltség csökkentése. Meg kell mindenkinek érteni, hogy nyereséget csak akkor tudunk fizetni, ha az üzem önköltsége jó. A terv szerinti költségcsökkentésünknek az önköltség csökkenése és az ösztönzés meg kell mondanunk, hogy csak azért tudunk az elmúlt években is nyereséget fizetni, mert az önköltség túllépésünket többésem termeléssel tudtuk ellensúlyozni. Most is ez a helyzet. Ha csak 100 %-ra teljesítenénk a fémtermelésünket, akkor az üzem nem lenne nyereséges. Takarékoskodnunk kell. Fával, sinnel, csövel, apró anyagokkal, légcsonnával, vízzel, sűrített levegővel, energiával. Nem arra gondolunk, hogy ne építsük be a szükséges biztosítást vagy anyagot. De az már fontos, hogy a fejteésekben ne hagyjunk el szerszámot, fát, villanygót stb. Folyamatosan az anyagellátás, tehát ne vágjunk szét hosszú fát olyan esetben, ha éppen rövidre van szükség — kényelmi okból. Ha szétduzzant vagy megrepedt a víz, vagy levegő tömlő, javítsassuk meg, vagy cseréljük le azonnal, mert rengeteg víz és sűrített levegő megy el haszontalanul. Jobban kell óvunk a szkréperék, kapcsolók épségét, mert ha vigyázunk a berendezésekre, az sok forintot hozhat.

— Feladataink tehát adottak. Ezeknek a megvalósításához kérjük dolgozóink segítségét, mert ha az meglesz, a jól végzett munka megérdemelt jutalma sem marad el — mondotta a főmérnök.

Érdi Krausz Gábor

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vállalatunknál működő csoportja robbantástechnológiai konferenciát rendezett június 11-12.-én.

Az első napon előadások hangzottak el. Szomolányi et. vezető előadásában hangszolgált: a vágat és fejtés közvetlen költségeiből 27 % a fúrás és robbantás költsége. Ez indokolta teszi a robbantástechnikával való mérnöki szintű foglalkozást.

Erdekes és tanulságos volt Horváth K. előadása: Újabb robbanóanyagok és robbantószerek gyakorlati alkalmazásának tapasztalatai, s. g. m.

Maróthy G. a gyutacsgerly vegyész mérnöke a villamosgyutacsok gyártásának idő-

szab egy cikk terjedelmével felszerelt légi csoportja 1965-1969 között több mint 2.000 óra repülési időt használt fel Magyarországon különböző területeinek megfelelő méretarányban való komplex légegeofizikai felmérésére (a részletek iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk a Műszaki Élet 1969. jun. 25-1 számában megjelent „Légegeofizikai mérések Magyarországon” c. cikkre).

A Légegeofizikai mérések adatainak újszerű feldolgozása tovább növeli azok információs gazdagságát.

b.) Terepi radiometria. Az elmúlt években a felderítő kutatás fázisában végleg lejt az elavult CM-csúves gamma radiometerek és a ma már kikerülésszerű szcintillációs műszerek alkalmazásának időszaka. Bevezettük a modern légerendezés földi változatának megfelelő terepi gamma spektrométerek használatát és ugyanezzel a berendezéssel kikísérleteztük a hazai terepi radiometrikus mérések gyakorlatában újnak számító u. n. „szektoros — térképézőkönyves” módszert. E módszer alkalmazása iránt oly mértékben megnőtt az igény, hogy jelenleg a Kísérleti Kutatási és Automatizálási Üzem Műszerfejlesztő csoportja a Kutató-Mélyfúró Üzem megrendelésére a rendelkezésre álló műszerek és szondák átalakításával soron kívül készít nagyérzékeltségű szondákat.

c.) Mágneses mérések. A Kutató-Mélyfúró Üzem műszerparkja az elsősorban fizikai paramétervizsgálatra szolgáló M-14 F és a terepi Δ Z mérésekhez használt M-18 tip. magnetometerek mellett újítás nyomán kiegészült egy, az üzemben kikísérletezett és megépített mágneses szuszeptibilitásmérővel (Szarka Rudolf geofizikus mérnök alkotása), melynek alkalmazásával már eddig is néhány fontos földtani problémát sikerült megoldani. A Beruházási Osztálynál további 2 példány elkészítését rendeltük meg. (Folytatása következik.)

Robbantástechnológiai konferencia

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Vállalatunknál működő csoportja robbantástechnológiai konferenciát rendezett június 11-12.-én.

Az első napon előadások hangzottak el. Szomolányi et. vezető előadásában hangszolgált: a vágat és fejtés közvetlen költségeiből 27 % a fúrás és robbantás költsége. Ez indokolta teszi a robbantástechnikával való mérnöki szintű foglalkozást.

Erdekes és tanulságos volt Horváth K. előadása: Újabb robbanóanyagok és robbantószerek gyakorlati alkalmazásának tapasztalatai, s. g. m.

Maróthy G. a gyutacsgerly vegyész mérnöke a villamosgyutacsok gyártásának idő-

A HONVÉDELMI NEVELŐ MUNKA FOKOZÁSA AZ ÚTTÖRŐ CSAPATOKNÁL

Szabad hazában, Lenin útján

Az Acsády utcai Általános iskola vezetősége és a MÉV. I. Üzem MHSZ. szervezete jubileumi légpuskás lövészversenyt rendezett az iskola úttörői számára. A pájtások nagy lelkesedéssel küzdöttek a „legjobb lövő” címért. A három első helyezett „Lenin útján” felirátú emléklapot és plakettet kapott. Győztesek: Odor László VIII-os és Mezővári Anna VII. osztályos tanulók. Üzemünk MHSZ szervezete segítségével az Építők úti Általános iskola

szab egy cikk terjedelmével felszerelt légi csoportja 1965-1969 között több mint 2.000 óra repülési időt használt fel Magyarországon különböző területeinek megfelelő méretarányban való komplex légegeofizikai felmérésére (a részletek iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk a Műszaki Élet 1969. jun. 25-1 számában megjelent „Légegeofizikai mérések Magyarországon” c. cikkre).

A Légegeofizikai mérések adatainak újszerű feldolgozása tovább növeli azok információs gazdagságát.

b.) Terepi radiometria. Az elmúlt években a felderítő kutatás fázisában végleg lejt az elavult CM-csúves gamma radiometerek és a ma már kikerülésszerű szcintillációs műszerek alkalmazásának időszaka. Bevezettük a modern légerendezés földi változatának megfelelő terepi gamma spektrométerek használatát és ugyanezzel a berendezéssel kikísérleteztük a hazai terepi radiometrikus mérések gyakorlatában újnak számító u. n. „szektoros — térképézőkönyves” módszert. E módszer alkalmazása iránt oly mértékben megnőtt az igény, hogy jelenleg a Kísérleti Kutatási és Automatizálási Üzem Műszerfejlesztő csoportja a Kutató-Mélyfúró Üzem megrendelésére a rendelkezésre álló műszerek és szondák átalakításával soron kívül készít nagyérzékeltségű szondákat.

c.) Mágneses mérések. A Kutató-Mélyfúró Üzem műszerparkja az elsősorban fizikai paramétervizsgálatra szolgáló M-14 F és a terepi Δ Z mérésekhez használt M-18 tip. magnetometerek mellett újítás nyomán kiegészült egy, az üzemben kikísérletezett és megépített mágneses szuszeptibilitásmérővel (Szarka Rudolf geofizikus mérnök alkotása), melynek alkalmazásával már eddig is néhány fontos földtani problémát sikerült megoldani. A Beruházási Osztálynál további 2 példány elkészítését rendeltük meg. (Folytatása következik.)

Az első napon előadások hangzottak el. Szomolányi et. vezető előadásában hangszolgált: a vágat és fejtés közvetlen költségeiből 27 % a fúrás és robbantás költsége. Ez indokolta teszi a robbantástechnikával való mérnöki szintű foglalkozást.

Erdekes és tanulságos volt Horváth K. előadása: Újabb robbanóanyagok és robbantószerek gyakorlati alkalmazásának tapasztalatai, s. g. m.

Maróthy G. a gyutacsgerly vegyész mérnöke a villamosgyutacsok gyártásának idő-

szab egy cikk terjedelmével felszerelt légi csoportja 1965-1969 között több mint 2.000 óra repülési időt használt fel Magyarországon különböző területeinek megfelelő méretarányban való komplex légegeofizikai felmérésére (a részletek iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk a Műszaki Élet 1969. jun. 25-1 számában megjelent „Légegeofizikai mérések Magyarországon” c. cikkre).

A Légegeofizikai mérések adatainak újszerű feldolgozása tovább növeli azok információs gazdagságát.

b.) Terepi radiometria. Az elmúlt években a felderítő kutatás fázisában végleg lejt az elavult CM-csúves gamma radiometerek és a ma már kikerülésszerű szcintillációs műszerek alkalmazásának időszaka. Bevezettük a modern légerendezés földi változatának megfelelő terepi gamma spektrométerek használatát és ugyanezzel a berendezéssel kikísérleteztük a hazai terepi radiometrikus mérések gyakorlatában újnak számító u. n. „szektoros — térképézőkönyves” módszert. E módszer alkalmazása iránt oly mértékben megnőtt az igény, hogy jelenleg a Kísérleti Kutatási és Automatizálási Üzem Műszerfejlesztő csoportja a Kutató-Mélyfúró Üzem megrendelésére a rendelkezésre álló műszerek és szondák átalakításával soron kívül készít nagyérzékeltségű szondákat.

Másnap a IV. bányauzemben robbantási bemutatót vett részt a hallgatóság és az ANDO keverő telepet tekintették meg.

G. M.

úttörőinek részvételével úttörő honvédelmi versenyt szerveztek, amelyen 96 fő indult. Itt is nagyon jó eredmények születtek.

A lányoknál: I. helyezést ért a Lenin örs, 2 perc 27 mp-el. A csapat tagjai: Bathó Ilona, Sárek Zsuzsa és Bathó Júlia.

A fiúknál I. helyen végzett az Urán örs. Ideje 2 perc, 20 mp. A csapat tagjai: Rolkó László, Kólya János és Gróiz András.

Panov József

Magyar fiatalok az NDK-ban

Kb. 1966 óta dolgoznak magyar fiatalok az NDK-ban. Megindítója egy, a magyar és német miniszteriumban megkötött szerződés, ami sok fiatalnak adott lehetőséget egy idegen nyelv és ország tőkéletese megismeréséhez.

En 1968. november 1-én indultam útnak Pécsről egy különvonattal. Mindenki tele volt izgalommal és várakozással. Csoportom harminc lányból tevődött össze. Mi a csehszlovák határ közelében, lent egészen délen, Neugersdorfbán, illetve 1 km-re ettől a várostól egy nagyon szép, új, komplett felszerelt, kis kétemeletes lakást, „Wohheim”-et kaptunk. A munkahelyünk pedig Seiffenhensdorfbán, ettől 6 km-re volt. Mi egy cipőgyárban dolgoztunk, szalagrendszeres módszer mellett. Mondanom sem kell, a német munkatempót elég nehéz volt megszokni, de megszoktuk — már egyesek! Normára kellett dolgozni és bizony öt perc állás is nyomot hagyott az elszámolásoknál.

A lányok eleinte igen elkéseredett arcot vágtak a fényes fogadtatások ellenére is, a családok egyébként csak annyi volt, hogy nem Drezdában, mint ezt itthon még így tudtuk, hanem attól 100 km-re laktunk és dolgoztunk. Persze, ez nem okozott olyan nagy nehézséget, mert 12 M-ért, azaz 50 Ft-ért „rückverc” jegyet válthattunk és így Drezdát is igen gyakran felkereshettük.

Egyébként ezt a várost is előzölötték a kint dolgozó magyar fiatalok, mivel 13 000-ből itt kb. 3-4 ezer dolgozik. Így előfordult, hogy ottjártunkor német tudásunkat nem is csillogtathattuk.

Egyébként mint a mi, mint a többi magyar elszállásolásáról csak a legjobbakat lehetne írni. A nagyobb városokban Dredda, Karl-Marx-Stadt, Lipcse, Rostock stb. lakó fiatalok komplett garzonlakásokban laktak, potom lakbérért, mely 25-30 M.

A német-magyar viszonyról részemről a legjobbakat írhatom. Főleg a munkatársak minden alkalmat megragadtak, hogy segítségünkre legyenek. A munka, az értelmes szórakozások és a kezdeti, számunkra kissé furcsa szokások átvészeléséhez, értékes tanácsokkal járultak

hozzá. Később sokunkat meghívtak különböző családi ünnepekre és így „belülről” is bepillanthatunk a német emberek életébe. Az átlagember szinte programszerűen él — szórakozik, pihen, eszik stb. Eleinte minden idegennel, így velünk is a hűvös barátság jellemzi, aztán a mi esetünkben pl. osztályozta a benyomásait és kit-kit az addigi „szereplése” alapján ítelt meg. Persze találkoztam olyanokkal is, akik még mindig lenéznek az idegen nemzetbelieket. Ők főleg az idősebb és a fiatalabb generációból kerülnek ki.

Szórakozásaiból mi is lényegesen kivettük a részünket. A német emberek ritkán, de kiadósan mennek el hazulról szórakozás címén. Legnagyobb ünnepszorozatok a farsang, ilyenkor még a munkahelelyek is farsangi jelmezt öltenek (a németek igen szeretik a cifraságokat) és elég gyakori a hétköznapiokon is hajnalig tartó bál, összejövetel és egyéb ünnepeket. A mások kimért, beosztó németeket ilyenkor a felszabadultság, jókedv és bohóság jellemzi. És most visszalépve a karácsonyi, újévi ünnepekre, ezek szintén hangulatosak, meghittek.

Sajnos, én inkább a német telet, melyet végig vastag, fehér hó kísér, mint a jó időt ismerhettem meg. Azon a részen, ahol én laktam, különösen sok a hegy (Sprennberg, Spitzger) és megfigyeltem, hogy menhyire kedvelt sportjuk a síelés. A legkisebbektől a legidősebbekig mindenki szívesen síel, sőt gyakran még iskolába és munkába is sítalpakon közlekednek.

Tavasszal pedig már az utazás is öröm volt. Mindenütt tiszta, zöld, szinte pázsitos szántók tárulnak az utazók elé. Meglepetés volt számunkra, hogy általában elég olcsón lehet vásárolni, főleg textil és kisebb háztartási árukat. Az élelem szintén olcsóbb, mint nálunk. Érdekes volt, hogy még a magyar konzervek is majdnem feleárral, vagy 1:1-hez mentek. Sajnos, a cigaretta igen drága, 2-3-szorosa az itthoninak, így igen

gyakran kértünk hazulról pótlást.

Természetesen azért így is hamar elfogyott a pénzünk. A német étrendhez, főleg a gyomorbetegségek igen hamar hozzászoktak. Most pedig egy-két szót a leg-ekről:

Legszöbb élmények: hajójút Drezdától Bastei-ig, Szász-Sweizig az Elbán.

Zwingerben a képtár és a porcelán kiállítás megtekintése. Leisnig (ahol az öcsém lakik) egy Lipcsetől 40-50 km-re fekvő patak és erdők melletti tipp-topp falucska.

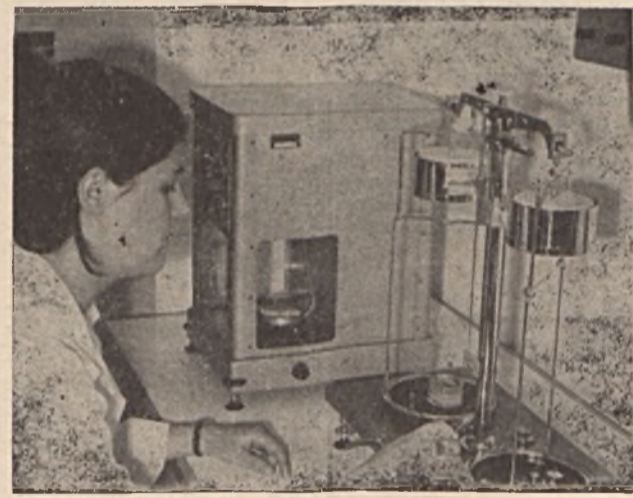
Berlini kirándulásom, stb., stb.

Legszomorúbb élmények: a sok fejlődés és építés ellenére is meglévő háborús nyomok, romok, rokkant emberek.

Még megjegyzném, hogy üzemünkől több fiatal van kint, akik jelesen tevékenykednek a kinti KISZ szervezetekben, szorosán együttműködve az FDJ-al, a német ifjúsági szervezettel. Ő közülük is sokan hamarosan hazatérnek és remélem, sok új élményt tartogatnak majd tarsolyukban.

Kis beszámolóhoz még csak annyit tennék hozzá, hogy a hely és idő rövidsége miatt csak vázlatosan tudtam közölni élményeim és ezek is csak az én ún. privát tapasztalataim és észrevételeim.

Csispak Katalin
Kut. Mélyf. Üzem

Az újmecsekajai rendelőintézetben

Korszerű helységet kapott a dozimetriai laboratórium

A MÉV Eü. Szolgálat hoz tartozó dozimetriai laboratórium fő feladata az ércbányász dolgozók speciális vizsgálata, amely kiegészíti az általános orvosi vizsgálatokat.

Tóth Árpád, a laboratórium vezető főmérnöke elmondja, hogy 1957. január 1-é kezdtek a munkát, mint a vállalati központ-hoz tartozó dozimetriai csoport, majd 1963-ban az egészségügyi szolgálat vette át a laboratóriumot és azóta ennek keretein belül működik.

A laboratóriumnak két része van: rádiometriai csoport és a rádiokémiai csoport. A rádiometriai részleg végzi az egészségteszt-számlálást és az összes rádiometriai analíziseket. A labor rádiokémiai része végzi a különböző váladékminták feldolgozását és preparálását, ezen kívül érvizsgálatokat, neutronaktivációs analíziseket.

Az új munkahelyen jelenleg folyamatban van az alapfeltételek megteremtése: áram, víz, gáz és egyes laboratóriumok szellőztetési kérdéseinek megoldása, ami bizonyos mértékben késlelteti a beindulást. Amikor ezek a problémák megoldódnak, akkor még az alagsori ólomalagút (tűdődoziszvizsgáló) bemérését és hitelesítését kell elvégezni, ezek után kezdődhet a szűrés.

A laboratóriumot a MÉV korszerű műszerekkel látta el és ezeketán kétszerre nagyobb gyorsasággal tudjuk bányászaink vizsgálatát ellátni. Az alagsorban létesült egy modern embersugárzás vizsgáló berendezés (egésztésszámláló), itt kívánjuk vizsgálni a vállalat bányász és külszíni dolgozóit periódikusan. Ez igen jelentős előrelépés, mert a vizsgálat így sokkal rövidebb ideig tart. Ilyen berendezés ma már mindenhol van a nagy atomipari üzemekben. Ennek a vizsgálatnak fő célja a megelőzés, a dolgozók védelmében történik. Szeretném felhívni dolgozóink figyelmét arra, hogy ha értesítést kapnak, hogy jelennek meg laboratóriumunkban vizsgálatra, akkor feltétlenül jöjjenek a megadott időpontban, mert személyes, egyéni érdekük és a vállalatnak is érdeke. A mi speciális vizsgálataink nagy részben együtt fognak futni az általános orvosi vizsgálatokkal, s ez időben sem fog problémát okozni a dolgozóknak.

Tóth elvtárs geofizikus mérnök 1957 óta a labora-

tórium vezető főmérnöke. Sok gonddal, munkával, tanulással telt el az itt töltött tizenhárom év. Jelenleg a kandidátusi disszertációját írja. Munkatársai közül három aspiráns, s ebből ketten, Zsoldos Tibor és Kővári Mihályné vegyész mérnökök szintén régi munkatársai. Mindannyian tudományos munkát is végeznek. Munkájuk és szakmájuk szeretete viszi előre őket egyre jobb eredmények eléréseért. Mindannyiuknak legfontosabb célja, hogy megvédjék a vállalati dolgozók egészségét és ezzel a vállalat érdekeit is képviseljék.

Horváth Jánosné

Ismerjük meg utcáink névadóit! Hajnóczy József

Az újmecsekajai építkezés 1956-57-ben a K-sor és a Csü-épületek kialakításával kezdődött. Ma ezt a területet Hajnóczy József utcának nevezzük. Ha figyelembe vesszük, hogy ebben az utcában van vállalatunk munkásszállója is, a városrész egyik legnépesebb utcájáról van szó. Tehát igen sok ember személyi irata őrzi a Hajnóczy József nevet, lakcímével kapcsolatban.

Ki volt Hajnóczy József? 1750-ben született, plebejus értelmiségi családból. Ugyvédi diplomát szerzett, de hiába vált kiváló jogtudóssá, származása miatt a kormányiszervek nem alkalmazták. II. József király uralkodása alatt rövid ideig Szerém megye alispánja volt, de József halála után nem nemesi származása miatt állását vesztette. Az ez időszakban kibontakozó nemesi mozgalomtól haladó reformokat várt. Ő maga is röpiratokon követelte a jobbágyok birtokjogának törvénybe iktatását. Mivel a nemesi mozgalom egyre inkább leszűkült a nemesi kiváltságok biztosítására, a mozgalomból kiábrándult és mindinkább a francia forradalom eszméivel kezdett foglalkozni. Ezeket 1791-től írásában is népszerűsítette. Az adózásról írt munkájában bírálta a magyar feudális alkotmányt, követelte a nemesség megadóztatását.

1794-ben Martinovics Ignác Hajnóczyt bevonta a jakobinus mozgalomba és a Szabadság Egyenlőség Társaság egyik igazgatójává nevezte ki.

A mozgalomhoz az ország legképzettebb írói és tudósai csatlakoztak. A császári titkosrendőrség azonban a mozgalmat leleplezte és felszámolta. A mozgalom öt vezéralakját: Hajnóczy Józsefet, Laczkovics Jánost, Martinovics Ignácot, Sigray Jakabot és Szentmarjay Ferencet 1795. május 20-án a budai Vértanúk mezejére fejezték, az ország értelmiségének színe-java pedig börtönökbe került.

A 175 esztendeje vértanúhalált halt Hajnóczy József tehát a haladást képviselte és méltón állítunk emléket a róla elnevezett utcával is.

H. J-né

Juhász Károly

A cipőellátás terén, különösen a gyermekcipő ellátásban évek óta problémák vannak. Nagy László elvtársat, a Mecsek Áruház igazgatóját arról kérdezem, mi a jelenlegi helyzet a cipőellátás vonalán? Milyen mennyiségben, milyen minőségű női, férfi és gyermekcipők kaphatók?

— Először is a mennyiségről beszélnek, mert mennyiség tekintetében a város területén a legjobban ellátottak vagyunk. Egy havi forgalomnak a háromszorosát tartjuk állandóan raktáron. A legolcsóbb női és férfi ci-

Van-e mennyiségi és minőségi javulás a cipőellátás terén?

pótól a legdrágábbig, vagyis luxuscipőeknek megfelelő cipők is kaphatók. A cipők minőségét tekintve van javulás, de ez még korántsem kielégítő. Havonta tizenötezer forint kártérítést fizetünk a visszahozott cipők rossz minősége miatt; továbbá öthat ezer forintot kifizetünk a Ktsz-nek, ahol a reklamált kisebb hibákat a visszahozott cipőkön kijavítják. Emellett meg kell említenem, hogy vannak olyan vásárlók is, akik az idénynek megfelelően cserélik a cipőket, vagyis pl. egy ragasztott csat miatt visszahoznak egy pár cipőt és hiába mondja az

eladó, hogy megragasztadják a Ktsz-szel a csatot, a vevő nem fogadja azt el, és vesz egy másik párat, tavaszi helyett nyárit, majd ezt később valami kis jelentéktelen hiba miatt kicseréli megint egy újabb pár cipőre. Az ilyen vevők szerencsére csak kis hányadát jelentik a vevőközönségnek. Tudjuk, hogy a cipők iránt fokozott igény van, és ezt igyekszünk kielégíteni.

— A gyermekcipő ellátás évek óta megoldatlan. A szülők, ha gyermeküknek cipőt akarnak vásárolni, kénytelenek minden cipőboltot felkeresni, hogy a kívánt méretű cipőt

megkapják. Sajnos gyermekcipőben választék nincs. Főleg a kamaszkorban lévő gyermekeknél van probléma. A fiúknál 36-40-es, a lányoknál 35-38-as számokban van hiány, de ezen kívül 19-22 23-26-os számokban is hiány van.

— Megoldást kellene már végre találni a gyermekcipő ellátásban, de nem áremeléssel, talán inkább a dotáció emelésével, hogy a gyermekek ellátása a szülőknek ne okozzon nagyobb terhet.

— Szeretném megemlíteni, hogy áruházunk a MÉV-vel közösen szeretne augusztus hónap folyamán

Közérdekű hírek

Mégegyszer a fizetett szabadságról

Lapunk f. évi márciusi számában részletes tájékoztatást kaptak dolgozónk a szabadszombatos munkarendre való áttérés miatti fizetett szabadság korrekcióról, illetve a Munkaügyi Minisztérium ezzel kapcsolatos határozatáról. A MUM határozat mechanikus alkalmazása különböző problémákat vetett fel dolgozóink körében, különösen azoknál, akik szabadszombatos munkarendre való áttérés miatt fizetett szabadságukat nem vehették meg.

A Munkaügyi Minisztérium ismételt megkeresésre a 2056/1970. számú levelében állásfoglalást adott a korábbi határozatának végrehajtására. Ennek alapján a részletekben történő szabadság-kivétel esetén is minden 11. nap után kell egy szabadszombatos beszámítást a szabadságba, attól függetlenül, hogy több esetben is szabadszombatos munkarendre vette ki a dolgozó szabadságát. Az új eljárást a vállalatunk igazgatója körlevelében szabályozta, s remélhető, hogy ezzel véglegesen megoldódnak a problémák.

A munkaközi szünet díjazása

Vállalatunk kollektív szerződése tartalmazza azokat a munkaköröket, amelyekben a dolgozók munkaközi szünet díjazásban részesülnek. A szabályozás szerint a végleges dolgozók egységesen 5.- Ft díjazást kaptak. A nehézipari miniszter 4/1970. (IV. 21.) NIM számú rendeletével többek között a bérpótlékok számítási alapját ismételtelen szabályozta. A rendelkezést figyelembe véve 1970. május 1-től a végleges dolgozóknál is a személyi alapház alapján fogjuk a munkaközi szünetre járó díjazást elszámolni.

CSAK KÉTSZERI ORVOSI VIZSGÁLAT UTÁN

üdülhetnek gyermekeink a balatonfüredi üdülőben

Kérjük azon dolgozóinkat, akik gyermekeikkel kívánják üdülni Balatonfüreden, hogy feltétlen vigyék magukkal gyermekük EGÉSZSÉGÜGYI LAPJÁT, — a megelőző két orvosi vizsgálat igazolásával, — mert enélkül a KÓJAL határozata értelmében az üdültetésben nem vehetnek részt.

Júniusi események

Kedves vendég a Munkásszállón

1970. június 5-én Miron Kiszerjov elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának munkatársa látogatta meg vállalatunk munkásszállóját. Megismerkedett a szálló lakóinak életkörülményeivel, ellátásának helyzetével, a kulturális lehetőségekkel.

A vállalati Párt Végrehajtó Bizottság kibővített ülésén tárgyalta meg a

IV. sz. Bányáüzem beruházási munkálatainak, a termelés beindításának helyzetét, valamint az üzem káder- és létszám-helyzetének alakulását. A tárgyaláson résztvettek a IV-es és I-es sz. Bányáüzemek párt, társadalmi és gazdasági vezetői.

A megyei Pártiskola hallgatói június 1-én üzemlátogatáson vettek részt az Ércdúsító Üzemünkben. A látogatás be-

fejező aktusaként érdekes tapasztalatsere jellegű beszélgetés alakult ki a vendégek, a vállalati és üzemi pártbizottság képviselőinek részvételével.

A vállalat vezetőinek politikai továbbképző tanfolyama keretében dr. Csendes Lajos elvtárs, a megyei pártbizottság titkára tartott tájékoztató előadást aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről.

Észrevételek, javaslatok

A kerületi Rendőrőrs figyelmébe ajánljuk.

Az elmúlt hetekben ismétlődően előfordult, hogy a késő éjszakai és a hajnali órákban ittas személyek, több alkalommal nagy csoportban fiatalok vonultak végig rendkívül hangerővel ordítva, kiabálva a 39-es dandár útján, szinte az egész városrész lakosságát felriasztva álmából.

Hasonlóan, szinte megszokott jelenség, hogy a gyalogjárdákon fiatalok kerékpároznak versenyszerűen, valamint bizonyára drága pénzen kifejlesztett virágágyásokban, díszpázsiton labdáznak, hancúroznak, most már nem csak a kisebb korosztálybeliek, de idősebbek is. Jól tudjuk, hogy a fenti jelenségek megszüntetése társadalmi feladat is. Magunk részéről cselekvően segítjük is a helytelen jelenségek elleni közszellem kialakulását, de mit sem ér kísérletezésünk, ha a legilletékesebbek szinte semmit sem tesznek a közrend ellen vétők megfékezésére.

Történetek az ÉDÜ életéből

Egy kis nyelvpótlék

1968. Üzemlátogatások külföldi vendégekkel Szovjet delegáció, tolmács: Gémesi Mihály, lengyel delegáció, tolmács: Gémesi Mihály, Baranov elvtárs két hétig az üzemben: állandó tolmács és kísérő: Gémesi Mihály.

Végre mindenki elmegy és a közeljövőben senki sem várható. Miska felsőhajt, de a sóhaj még el sem hagyta ajkát, máris rátámad a párttitkár évődve:

— Panaszkodnak az embereid, hogy az utóbbi időben nem foglalkozol eleget a termeléssel, nem törődsz beosztottaid problémáival, a csuda tudja, mikor láttak utoljára az üzemrészedben. Nekem is van panaszom ellened. Az utóbbi 2-3 héten nem végzed rendesen a pártmunkádat. Nincs ez így jó Miska!

Miska a felindulás és a kacagás szélsőséges határai között szédeleg, aztán győz benne a humorérzés és megszólal:

— Köszönöm Földes

elvtárs a nyelvpótlékot, most legalább megkaptam.

Vályog

Üzemünk munkaügyi vezetője pincét épített. Nagy gondban volt, nem kapott építési anyagot.

Ebben az időben történt, hogy a közismert Kalmár Pali állandóan a műszaki titkár nyakára járt, valami ügy elintézése végett. Szabó Gyuzsi ezt megünneve, raffináltan a következő tanácsot adta Kalmárnak: „Pali, menjen le a Kónya elvtárshoz, mondja neki, hogy ha elintézi a maga problémáját, akkor ad neki bontási anyagot, maga ügyis — hallom — lebontja a házat!”

Pali szót fogadott, lement és előadta ajánlatát. Kónya Jóska megkönnyebült: na, lesz építési anyag a pincéhez.

Pali már az ajtóban volt, amikor Kónyának észbe jutott, hogy megkérdezze: „Pali, miből van a maga háza?” Pali kihúzta magát és azt mondta: „Vályog, Kónya elvtárs, vályog.”

A. P.

KERESZTREJTVÉNY

BÁTRAN, MERÉSEN...

A rejtvény vizsz. 1. folytatva a függ. 17., 9. vizsz. 67., függ. 12., vizsz. 46., 25., függ. 76. és 35. soraiban Ady egyik szerkesztőség címére. A hevesének első szakaszát idéz-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15						16							
17					18			19					
20					21		22	23		24			
25					26		27		28		29		
30					31		32	33		34		35	
					36				37				
38	39			40					41			42	43
44	45			46			47					48	
49				50		51					52		
				53			54				55		
56	57			58		59			60				
61	62			63		64			65				66
67				68			69	70				71	
72						73				74	75		76
												77	

VIZSZINTES: 15. ...háza, község Győr-Sopron megyében. 16. Meggyőzően elmagyarázta. 17. Város Jordániában. 18. Hangszerek, névelővel. 20. Előtt, latinul. 21. Almafajta, névelővel. 24. Egy, angolul. 27. Ilyen játék is van. 29. Helyrag. 30. Nem igazi. 31. ...ka, folyó a Szovjetunióban. 33. Ilyen zsák is van. 35. Derűs. 36. Gyógykenőcs. 37. Domság a Dunántúlon. 38. Azonos mássalhangzó. 40. Egyfajta izút. 41. ASLO. 42. Sereg. 44. Régi űrmérték. 48. Mint vizsz. 49. Ital. 51. Becéztett női név. 52. Hegység a Szovjetunióban. 53. Védő. 54. TAAR. 55. Kidönt, pl. fát. 56. Csont, latinul. 59. Rubidium. 60. ...hajlik, meggörbül. 61. Kevert láz. 63. ROE. 65. Elpattan. 71. TN. 72. Szándékos. 73. Bejegy. 74. Ezredék közepe. 77. Férfi név.

23. Bőrbetegség. 26. Nyílászáró szerkezet. 28. Inni valók. 29. Sír. 32. Dzsingizkán harcosát. 34. Kevert Lóri. 39. Rák keverve. 41. Tengerpart város Etiópiában. 43. AKAÁ. 45. Mint vizsz. 53. 49. Vissza: rángass. 50. Becéztett női név. 52. UIBO. 55. Következő egynemű betű. 57. Nőstény kutya. 58. Széptevés. 60. Becéztett női név. 62. ADAK. 63. Rádium, jod, kállum vegyjele. 64. Rebber középen. 65. Mutató névmás. 66. ...ház. vasútállomás régen. 68. Három — oroszul. 69. Vissza: fölé. 70. Tudományos ismereteket terjesztő szervezet. 75. Tetejére.

A JÚNIUSI SZÁMBAN KÖZÖLT KERESZTREJTVÉNY HELYES MEGFEJTÉSE:

Kellemes nyaralást kívánunk! Balatonfüred, Mohács, Harkány NDK cseredűlés, Orfű.

Könyvjutalomban részesült: Czudar Sándorné (III. üzem) Pécs, Endres Gy. u. 17. Takács Lajos Pécs, 39-es Dandár út 1/A. Szekeres Józsefné (I. üzem) Pécs, Doktor Sándor u. 29.

Juhász Károly

A testvéri mongol nép felszabadulását ünnepli

Magyar Kutató Expedíció tábora Kelet-Mongóliában

Szánbájno! Ilyen köszöntéssel fogadják a messzi Kelet felé utazó vándort a mongol határőrök és vámosok, amikor Szuh-Bátornál átlépi a mongol határt, ráadásul még keleti mosolyt is varázsolnak hozzá. Az ember mindenhol, a nap minden szakában ezt a köszönést hallja, ami annyit jelent, mint nálunk „jó napot!”.

Hát akkor engedjék meg, hogy én is így kezdjem mondókámat. Szánbájno.

Már jó fél éve annak, hogy búcsút vettem Mongóliától, az egymillió hős országától, de még nap, mint nap felelevenednek az emlékek.

Két év elég hosszú idő — az embernek alkalma nyilik arra, hogy jobban megismerje e távoli nép életét, szokásait és nyelvét. Beosztásomnál fogva sokat jártam köztük: kint a prérin a jurtákban, a megyeszékhelyen a hivatalokban és a főváros egy-néhány intézményében. A magyarok iránti szeretet, mint testvérnépnek kijáró tiszteletet, mindenhol tapasztaltam. Hisz mi is lovas nemzet voltunk, és ott még sokan vannak, akik a húst most is a nyereg alatt puhítják.

Mongólia ma már agrár országból ipari agrár országgá fejlődik. Új szakember gárda van kialakulóban. 1921-ben szab-

Két év Mongóliában

dultak fel. Az út nehéz volt: sok belső problémát kellett megoldani és 1939-ben a japánokkal szemben egy Halhin-gol-i csatát megnyerni. Meggyőződhettem arról, hogy milyen érdekes, népi motívumokban gazdag népművészetük van (fa-, csont faragások, fémdísz tárgyak művészi kidolgozása). A volt egyházi és állami hatalmasság palotájában és a budhista vallástörténeti múzeumokban látott falfestmények magasfokú művészetéről tanúskodnak.

A mongol nép, mint minden más nép, ősidőktől fogva tiszteletben tartja nemzeti ünnepeit és szokásait. Egyik ilyen nagy ünnep a július 11-i Nádóm, amely három napig tart, tele különböző kulturális- és sportprogrammal. A Nádóm-i ünnepség felejthetetlen élményt jelent az ottlévő külföldinek is. Ilyenkor a mongol népviselet színes kavalkádja látható, mindenki ünnepi díszben jelenik meg. A környező jurtákból lóháton érkeznek, anynyi a lovas, hogy megér az ember köztük elmenni. A fényképezésnél mindenki ott akar lenni. Az ünnepélyes megnyitó reggel 9 órakor kezdődött. A

megyei párttitkár ünnepi beszéde után a sportversenyek kezdődtek. A mongolok kedvenc sportja a birkózás, a lovaglás és az íjászat. A nemzeti birkózás fogásaiban különbözik a rendes birkózástól. Eppen ezért kellett lebeszélni a mongol birkózástól az egyik fúrómesterünket, hátha magyaros fogásával megsérti a nemzeti birkózás szabályait.

A lóversenyen általában 5-6 éves gyerekek vesznek részt, tudniillik a mongol kistermetű lovak így könnyebben száguldnak ifjú gazdáikkal. A verseny célja egy 15 és egy 30 km-es futam. Az 5 éves gyerekeknek a cél előtt már alig van ereje, hogy lovat mind gyorsabb tempóra biztassa. A győztes lovas ajándékot kap, általában egy nyeret és az ünneplő közönség előtt kumisszal kínálják (kumisz mongolul: ajrág).

Este a megyei vezetők fogadást adtak, ahol négy fős magyar kollektívával vettünk részt. A pohárköszöntők elhangzása után hozzáláttunk a mongol ételkülönlegességeknek.

Az első fogással megbirkóztunk, de a későbbi — a fagyús birka-hús már nehezebben csü-

szott. A probléma megoldásaként ittunk és egymást biztattuk az evésre. A vezetőség egy külön protokolláris személyt bízott meg a mi kollektívánk ellátására.

Ha már a Nádóm-ról írtam, valószínű felvetődik a kérdés, hogy honnan ered, mit jelent? A választ még Ulánbátorban egyik mongol történész ismerősömtől kaptam. Tulajdonképpen nemzeti sportünnep, amely ősi időkbe nyúlik vissza. A „férfiak három sportjának” a megünneplése.

Nagyon régen pontosan meghatározták a birkózók létszámát, ennek megfelelően a versenyen 1088 fő

vett részt. Abban az időben csak három évenként, de a 19. század végétől évente ünneplik. Az ünnepnek ezenkívül még jelentős politikai tartalma van — az 1921-es Szuh-Bátor vezette népi forradalom méltó megünneplése.

Talán egyenlőre ennyit a mongóliai élményekből, amelyet a mongol nép nagy ünnepének tiszteletére írtam, mintegy hálátat kifejezve azért, hogy családjába fogadott és kellemes két évet nyújtott nekem.

Fröhlich Gvula
Kis. Kut. Üzem

Más füves részre költözik a család. A család férfi-tagjai elől lovagolnak.

Bajnok az Érebányász!

Befejeződött számunkra szép sikerrel az NB II. Nyugati csoportjában az egy-idejű labdarúgó bajnokság, amelyben csapatunk az első helyen végzett.

Az eredményes szereplés összetevőit vizsgálva első helyen kell megemlíteni a szakosztályban folyó kiváló szakmai munkát. Mint ismeretes az év elején Galgóczi Ottó vette át a csapat edzéseinek irányítását. Kitűnően sikerült az alapozás, a csapat felkészítése a bajnokságra. Kiszáradás, visszaesések nélkül, egyenletes jó játékkal megnyerték a bajnokságot.

Az év elején az edző úgylagos nyilatkozott, hogy legfontosabbnak a szigorú fegyelmet és a támadó játékstílus megvalósítását tartja. Mindkét feladatot sikerült megoldani. A játékosok fegyelmét kifogástalan, s ezzel együtt a csapat-szellem, a hangulat is kitűnő. És ami a támadó játékot illeti? Ezzel kapcsolatban az első hely mellett álljon itt egy eredmény: A csatársor 15 mérkőzésen 44 gólt rúgott!

Szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy csapatunk játékaival kiemelkedett az NB II. mezőnyéből. Ez a megállapítás számadataival is alátámasztható. A megszerzett pontok több mint 80%-át kiharcolva lettek elsőek. A pontgyűjtésben csak a Szekszárdi Dózsa tudott

velük lépést tartani, a többiek messze leszakadtak. Mindhárom NB II-es csoportot figyelembevéve a legtöbb gólt rúgták és a legkevesebbet kapták. A gólarány ennek megfelelően kitűnő 44:8.

Egy csapat játéktudásának igazi fokmérője az idegenbeli szereplés. A csapat nyolc vidéki mérkőzéséből ötöt megnyert és csak egyet veszített el balszerencsés körülmények között. A vidéki 19:7-es gólarány is mutatja, a támadó szellemű játékot.

A csapat valamennyi mérkőzésén — vidéken is — főként játszott és ez többször nagy gólarányú győzelmekben is megmutatkozott: Mára—Szászvár 8:0, Ajka 6:0, Pápa 5:1, Almásfüzitő 4:0, Z. Dózsa 3:0.

Valamennyi csapatrészt játékra javult tavalyhoz képest. A védelem magabiztosan megingások nélkül látta el feladatát. Különösen javult a két szélsőhátvéd játéka. A védelem jó játékát igazolja a kevés kapott gól és a tény, hogy 7 mérkőzésen nem kaptak gólt és mindössze egyszer sikerült az ellenfélnek 2 gólt a hálójukba rúgni. A védelem tagjai élvezték az edző bizalmát és így a Doszpod—Bendes, Péhl, Farkas I. mindig kezdő játékos volt. A középpályán Borovác játékát kell kiemelni, valamennyi mérkőzésen játszott és többször nyújtott kiemelkedőt. Kár, hogy a góllövés viszont nem ment

ebben az évben. Nem sokkal maradt el tőle Fekete és öt gólt is lőtt. Kár, hogy a forduló elején többször játszott halványabban.

A csatársort dicséri a rúgott gólok száma. Ebben a sorban többen is helyet kaptak, legjobban a Györkö dr, Szabó, Vincze, Farkas II, Lieber csatársor tetszett. Helyet kapott rajtuk kívül Lubastyik, Csöre és Szigeti is. Az új fiúk jól beilleszkedtek a csatársorba. Lubastyiknak gólerősségét, Farkas II-nek kiváló fejlődését figyelhettük meg. Györkö dr. csak egyszer-kétszer csillantotta meg igazi tudását. Vincze játéka lényegeset javult tavalyhoz képest, sokkal többet váltalt magára és 10 góljával a csapat legeredményesebb góllövője volt.

Igaz, hogy ez a bajnokság csak erkölcsi sikert jelent elsősorban, hiszen nincs feljutás. Mégis hasznossá válhat, a győzelmek önbizalmat adtak a játékosoknak, sikerült a csapatot összekovácsolni. A jó idegenbeli szereplésért szép trófeát — az Ezüstlabdát — is nyertek a labdarúgók.

Gratulálunk a szakosztály vezetőinek, az edzőnek, a játékosoknak a szép sikerhez, és reméljük, hogy a jó csapat-szellem, az eredményes szereplés, sikerül átmenteni az őszi induló bajnokságra is, amikor az első hely NB I/B-s játékjogot jelent majd.

Rózsza

Végeredmény

1. Pécsi Érebányász	15	11	3	1	44: 8	25
2. Szekszárd	15	10	2	3	23: 9	22
3. Bakony V.	15	9	2	4	18: 8	20
4. Győr	15	6	5	4	16:12	17
5. Táncsics	15	7	2	6	30:23	16
6. K. Rákóczi	15	5	5	5	21:20	15
7. Mára-Sz.	15	5	5	5	17:18	15
8. Dorog	15	4	6	5	17:18	14
9. Pápa	15	5	4	6	19:22	14
10. Füzfő	15	5	4	6	14:17	14
11. Bauxitbánya	15	5	4	6	20:27	14
12. Almásfüz.	15	5	4	6	17:23	14
13. Z. Dózsa	15	4	4	7	14:24	12
14. Ajka	15	3	5	7	15:33	11
15. Savaria	15	3	4	8	16:24	10
16. Pécsi BTC	15	2	3	10	11:26	7

Békák és delfinek - a Balokányban

Úszni jól! Különösen azoknak, akik tudnak is, nemcsak úgy, mint az „örög balta”. A nyaralásoknál, víkendezéseknél és a strandon sokan irigylik a lubicolókat és legfeljebb a kis vízbe merészkednek bele. Az úszni nem tudó gyermekekért pedig rettegnek a szülők.

A kulturált országokban minden kisgyermeket megtanítanak úszni, hiszen ennek óriási a jelentősége az egészség és testi fejlődés szempontjából is.

Nálunk is egyre nagyobb az érdeklődés az úszóoktatás iránt, ezért az Érebányász SC Elnökségének döntése értelmében az Úszószakosztály megszervezte azt a nagy tavaszi és nyári programot, melynek keretén belül többszáz 6-9 éves korú gyermek tanulhat meg úszni.

Kísérletképpen a Honvédtal nagyszobás óvdások egy csoportja is rendszeres úszóleckét kapott — sikerrel — s ha a fedett uszodában lett volna hely, sor került volna az újmecsekajlai óvodákra is. Június közepén az úszóiskolások is átvándoroltak a Tanárképző Főiskola szűk fedett uszodájából a Balokányfürdőbe. A szakosztály az úszóiskolások szülei és az érdeklődők részére bemutató foglalkozást is rendezett. A kismencedében a legapróbbak játékos vízhez szoktatása és oktatója folyt, a nagy medencében pedig a nagyobbak. A sekély vízben az úszóiskolások, beljebb az úszótanpótlás legifjabb tagjai, a békák és a delfinek, aztán egy nagy csoportban a „repülő-

halak”, a szakosztály versenyzői mutatták be, hogy mit tudnak a vízben. Csillagot és vidáman fröccsent a víz a lendületes tempók nyomán és a tribünön ülők megállapíthatták, hogy látványuk sem utolsó a hullámszerű indításos úszómozgás. Hát még a vízben! A játékos gyakorlatoknál tetőpontra hágott a hangulat, a nagyok és kicsik egyaránt örültek a mozgásnak, a víznek.

Az úszóiskola oktatói — Gálné Balogh Margit, Bank Erika és Csévi Kont mintegy száz jelentkezőt soroltak be a júniusi és júliusi turnusokba. A szakosztály további jelentkezéseket is elfogad 6-9 éves korig. A tanfolyam elvégzése után természetesen szívesen foglalkoznak az edzők azokkal, akik az úszás további gyakorlását választják.

A legutóbbi területi békadelfin seregszemle versenyel is megmutatták, hogy jó úton halad az úszószakosztályban az utánpótlás nevelés, hiszen a legjobbak — Kovács Mariann, Donli Ági, Horváth Kati, Steingl Ildi, Ragoncsa Teri, Kern Zolt és Adél Andris — többször is dobogóra álltak, pedig a pompás új fedett uszodában felkészült kaposváriak erős ellenfelek.

A nyári úszótanfolyamokra 6-9 éves korú gyermekeket — a pártoló tagok gyermekeit — díjmentesen — be lehet még iratni Gálné Balogh Margit oktatónál a Balokányfürdőben délelőtt 9 órakor délután pedig 5 órakor. Az úszóiskolások belépődíját az egyesület fedezi, a kísérők a pénztárnál 50 filléres jegyet válthatnak.

FELHÍVÁS

A „Mecseki Érebányász” újság Szerkesztő Bizottsága fényképpályázatot hirdet amatőrök számára,

ÉPÜL, SZÉPÜL VÁROSRESZÜNK címmel.

Pályázni lehet személyenként legfeljebb 3 db. 16x24 cm nagyságú, színes vagy fekete-fehér fényképpel. A legjobb felvételek értékes díjazásban részesülnek, valamint részt vesznek a BANYÁSNAP tiszteletére rendezett ki-

állítás. A beküldött fényképek helyezéséről a Szerkesztő Bizottság és a meghívott zsűri dönt. A pályázatot az alábbi címre kell küldeni:

„Mecseki Érebányász” Szerkesztősége

Munkásszálló „A” épület, I. em. 5.

A fényképek hátára olvasható nevet, címet és munkahelyet kell írni.

Beküldési határidő: 1970. augusztus 1.

Féldió a kispályás labdarúgó bajnokságban

Befejeződött az üzemek közötti, népszerű sportvetélkedő tavaszi fordulója. A mérkőzések színvonala jelentősen javult az elmúlt évihez képest és örömdetes az a fejlődés, amit a játék sportszerűsége és fegyelmettsége vonalán következett be. Amint várni lehetett a III. sz. bányaüzem csapata végzett az első helyen, alig előzve meg a II. sz. bányaüzem csapatát. Az élmezőny állása igen szoros, ami az őszi bajnokságban sok meglepetést eredményezhet

VI. forduló:

Kut. Mélyf. — III. üz.	0:5
II. üz. — Közp.	2:1
ÉDÜ — Kisk.	3:0
I. üz. — IV. üz.	0:0

VII. forduló:

Kisk. — IV. üz.	3:0
ÉDÜ — II. üz.	1:3
Szolg. — Kut. Mélyf.	1:2
Közp. — I. üz.	1:4

VIII. forduló:

Szolg. — ÉDÜ	3:1
Közp. — IV. üz.	1:3
II. üz. — III. üz.	0:6
Kut. Mélyf. — I. üz.	0:3

IX. forduló:

Kut. Mélyf. — Kisk.	2:2
Szolg. — II. üz.	4:1
I. üz. — III. üz.	0:2
IV. üz. — ÉDÜ	5:6

Tavaszi bajnokság végeredménye:

I. III. üz	8	6	1	1	25: 4	13
2. II. üz.	8	5	—	3	25:23	10
3. Szolg.	8	3	3	2	17:13	9
4. ÉDÜ	8	4	1	3	25:23	9
5. Kisk.	8	3	3	2	18:17	9
6. IV. üz.	8	4	—	4	20:23	8
7. I. üz.	8	2	4	13:13	6	6
8. Kut. M8	2	2	4	19:24	6	6
9. Közp.	8	—	2	6	9:25	2

A góllövő lista élmezőnye:

14 gól Fledlik III. üz.
12. gól Probst ÉDÜ
8 gól Bogyai IV. üz., Baumann Kut. Mélyf.

Kovács Miklós

PUCKAFÉJ

Mi is vagyunk...!

Kedves Dunántúli Napló Sportrovat Szerkesztősége!

Vállalatunk sportéletében az elmúlt évek kitartó munkája következtében számos területen értünk el kiváló eredményeket. Utalni szeretnénk itt többek között asztali tenisz szakosztályunkra, amely évek óta NB-I. szinten küzd és most is a vidék legjobb címét viseli. NB-II-es labdarúgó szakosztályunk évek óta az első között végez és az idei félfordulós bajnokság első helyezettje csoportjában. Sakkcsapatunk az NB-II-ben szinte örökös második és talán az idén is sikerül innen is előbbre lépnie. Megerősödött kézilabda csapatunk is szép eredményeket ér el ebben az évben.

Ugy érezzük, hogy az elért eredményekhez mérten, sportkörünk súlyához mértén rovatunkban nem foglalkoznak eleget velünk. Tudjuk, hogy Önöknek megyet szinten kell tudósítani és az országos eseményeknek is helyet kell biztosítani. Mégis úgy látjuk, hogy azért sportéletünk is több helyet és figyelmet kellene szentelniük. Elősegítené ez további erőfeszítéseinket és nyilván dolgozóink széles olvasó táborra is szívesen találkoznak vállalati sportkörünk életével kapcsolatos eseményekkel idősebb és nagyobb testvérkapcsolatunk hasábjain. A mi tudósítói tevékenységünket ugyanis rendkívül gátolja, hogy lapunk csak havonta egyszer jelenik meg és igen nagy az előállítás átfutás ideje.

Sporttársi üdvözlettel:
Érebányász Sportrovat felelőse.

A szocialista szállítási körletek hagyományos sporttalálkozója

Már évek óta tartó jó kapcsolat jegyében, hagyományos szocialista brigádok közötti sport-találkozó színhelye volt 1970. május 30-án, a MEV III. sz. Bányaüzem lőtere.

A löverseny résztvevő csapatai: Mecseki Szénbányászati Tröszt István Akna Szállítási Körlet, MEV Szolgáltató Üzem Szállítási Körlet és mint vendéglátó, a MEV III. sz. Bányaüzem Szállítási Körlet csapatai, összesen: 6 csapat, 30 fő. A résztvevő csapatok tagjai, igen nagy lelkesedéssel kezdték a versenyt és drukkal figyelték, hogy ki nyeri a legjobb csapatnak járó serleget, amit a III. sz. Bányaüzem Szállítási Körlet Vezetősége alapított. A verseny befejezése után, Németh Géza elvtárs, a III. sz. üzem Szállítási Körlet Vezetője kihirdette az eredményeket és a helyezést elért csapatoknak kiosztotta a díjakat.

I. helyezés: A MEV. III. üzem Száll. Körlet I. csapata.
II. helyezés: A MEV. III. üzem Száll. Körlet II. csapata.
III. helyezés: A MEV. Szolg. üzem Száll. Körlet I. csapata.

Az értékelés befejezése után, fehér-asztalnál folyt tovább a beszélgetés és megállapítottuk, hogy érdemes volt a megszervezéssel fáradozni.

Köszönetünket fejezzük ki a III. sz. üzem Vezetőségének, akik elősegítették azt, hogy a jó kapcsolat és a szép kezdeményezések sorozata tovább folytatódhatott.

Az István-aknai Szállítási Körlet Vezetősége úgy búcsúzott tőlünk, hogy e nemes vetélkedőt folytatjuk Elvtársak nálunk, 1970. július hó 15.-én!

Szerkesztőség üzenete:

Következő értekezletünket július 2.-án, 15 órai kezdettel tartjuk a szokott helyen.

Mecseki Érebányász

A Mecseki Érebányászati Vállalat dolgozóinak lapja.

Felelős szerkesztő: Tóth Béla

Szerkesztő: Ragoncsa János

Szerkesztőség: Munkásszálló A ép. I. 5.

Telefon: 14-61 Vállalati: 147

Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó V.

Felelős kiadó: Braun Károly

Telefon: 15-32, 13-33

Előfizethető a szakszervezeti bizalmiánál.

Előfizetési díj egy évre 9,60 Ft. MEGJELENIK MINDEN HÓ UTOLSÓ NAPJÁN.

MEV Nyomda F. V.: Hangos Lajos